

Masser af meldug

Thomsen, Iben Margrete

Published in:
Grønt Miljø

Publication date:
2019

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Document license:
[Ikke-specificeret](#)

Citation for published version (APA):
Thomsen, I. M. (2019). Masser af meldug. *Grønt Miljø*, 8, 28-29.

Masser af meldug

TRÆSYGDOM.

Omfattende angreb optrådte på mange træarter i 2019, nok som en afledt effekt af de sidste to års sommertørke. Meldugsvampe er synlige, men generelt harmløse parasitter.

Af Iben Margrete Thomsen

De klippede hestekastanjer langs hegnet i Kongens Have i København står som en flot grøn mur i sensommeren 2019, men enkelte træer afviger med en grålig kronefarve.

De aflange, brune bladpletter forårsaget af kastanjinémøl er et velkendt symptom for de fleste bytræforvaltere. I 2018 var der omfattende angreb som sammen med tørken skæmmede hestekastanjerne allerede midt på sommeren.

I 2019 har der ikke været så mange minérmøl. Til gengæld blev en anden skadevolder pludselig synlig. Mellem ellers grønne kastanjetræer kunne man se grålige kroner, og tæt på afsløredes årsagen: kraftige meldugbelægninger på bladene. Angrebet skyldes sæksporvampen *Erysiphe flexuosa*.

Hestekastanje er ikke den eneste træart hvor kraftige meldugangreb har præget træernes udseende i 2019. Også platan har stået med hvidpudrede blade mange steder, og de yngste blade på sommerskud har ofte slet ikke udviklet sig. Her er det *Erysiphe platani* der er årsagen.

De fleste meldugsvampe er meget værtspecifikke og holder sig til en enkelt træart eller slægt som man ser i tabellen herunder. Det er ikke alle som laver en tydelig, hvid belægning på oversiden. F.eks. erkendes meldug på ask kun som let klorotiske bladoversider, samt på frugtlegerer på undersiden af blade.

På veletablerede træer har meldug ingen betydning. Kun

Når man kommer tættere på hestekastanjen, kan man se spredte pletter fra minérmøl på træet til venstre mens bladene på træet til højre er hvide af meldug. Det er uvist hvorfor modtageligheden er så forskellig.

Den hvide belægning på hestekastanjen blade er mycelium og sporer af svampen *Erysiphe flexuosa* som forårsager meldug på hestekastanje.

På undersiden af bladene ses de små, sorte, kugleformede frugtlegerer (kleistothecier) hvor svampen overvintrer.

På ask ses ikke hvidt mycelium på bladenes overside, så det er fortrinsvis frugtlegerer på bladenes underside som afslører angreb af askemeldug (Phyllactinia fraxini). Denne ask i haven på Frederiksberg Campus er i øvrigt en af de få hængeask som ikke er bukket under for asketoptørre.

MELDUG PÅ TRÆER

Almindeligt forekommende meldugarter på træer
Også mange buske og stauder får meldug

eg	Erysiphe (Microsphaera) alphitoides, egemeldug
hestekastanje	Erysiphe flexuosa, hestekastanjemeldug
platan	Erysiphe platani, platanmeldug
ær, navr	Sawadaea (Uncinula) bicornis, ahornmeldug
spidsløn	Sawadaea (Uncinola) tulasnei, spidslønmeldug
hassel	Phyllactinia guttata, hasselmeldug
ask	Phyllactinia fraxini, askemeldug

Meldug på platan skyldes svampen Erysiphe platani. Skaden er ikke så synlig på afstand. Forårsbladene er flot grønne. Men når man kommer tættere på (herunder), bliver det tydeligt at bladene på sommerskud er hvide, krøllede og dårligt udviklede som følge af kraftigt meldugangreb.

i planteskoler og skovens ege-kulturer kan svampene genere da de udskiller hormonlignende stoffer som forsinket afmodning af knopper og skud. I efterårsfrost kan top-skuddet fryse tilbage så den gennemgående akse fortabes. For små planteskoleplanter kan kraftige angreb formentlig også nedsætte tilvæksten.

Det er velkendt at meldugangreb modsat de fleste andre svampe fremmes af tørt vejr, nok fordi det fremmer spredning af de ukønnede sporer. Sporespiring og smitte kræver 90% relativ luftfugtighed, men en byge eller dug i morgen- og aftentimerne kan væ-

re nok. En vandfilm på bladene nedsætter derimod infektionsrisiko, så våde somre betyder mindre meldug.

En væsentlig årsag til de store meldugangreb i år kan være at vejret begunstige svampene i både 2018 og 2019. De mange frugtlegerer på bladene kan øge smittrykket næste forår medmindre de nedfaldne blade fjernes. Nogle arter af meldug kan også overvintre i knopperne, og det nedsætter effekten af at fjerne blade. □

SKRIBENT

Iben Margrete Thomsen er seniorrådgiver med speciale i træsygdomme på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet.

